

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ТАРИХ ФАКУЛЬТЕТІ**

АРХЕОЛОГИЯ, ЭТНОЛОГИЯ ЖӘНЕ МУЗЕОЛОГИЯ КАФЕДРАСЫ

**101681 «Ежелгі және ортағасырлардағы Қазақстандағы этномәдени
үдерістер»**

**Пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және
әдістемелік ұсыныстары**

«7M02219» – Археология» білім беру бағдарламасы

Алматы, 2024ж.

Құрастырушы:

Бексеитов Ғ.Т.Археология,этнология
және музеология кафедрасының
аға оқытушы

«Ежелгі және ортағасырлардағы Қазақстандағы этномәдени үдерістер»
пәні бойынша қорытынды емтихан жүргізу бағдарламасы және әдістемелік
ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып, ұсынылды«__»2024ж.,хаттама№

Кіріспе

Магистранттар «Ежелгі және ортағасырлардағы Қазақстандағы этномәдени үдерістер» пәні бойынша емтихан дәстүрлі жазбаша-офлайн форматта тапсырады.

UNIVER жүйесіне (univer.kaznu.kz) сұрақтар үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

Емтихан өткізу регламенті: Емтихан алдын-ала бекітілген кесте бойынша өтеді.

Емтихан ережелері: Емтихан барысында магистрант ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге болмайды. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Кіріспе. Оқытылатын пәннің мақсаттары мен міндеттері
2. Сако-скиф тайпалар Конфедерациясындағы этномәдени процестер
3. Халықтардың ұлы қоныс аударуы. Савромато-сармат әлемі
4. Қазақстанның этномәдени процестер тарихындағы юэчжи тайпалық бірлестігі
5. Ежелгі Қазақстанның этномәдени процестеріндегі Ғұн тайпаларының тарихи-мәдени мұрасы
6. Қазақстан аумағында өмір сүрген ежелгі тайпалардың рухани мәдениеті және олардың этномәдени процестердегі рөлі
7. Тас стеллалар, балбалдар этномәдени процестердің көрсеткіштері ретінде
8. Қазақстанның ежелгі және ортағасырлық тұрғындарының антропологиялық көрсеткіштерінің динамикасы
9. Скифтер мен сақтардың этникалық ерекшелігіне жаңа көзқарас
10. Қазақстанның ерте темір дәуіріндегі этномәдени процестердегі канглань мәдениеті мен қалалық мәдениеті
11. Этномәдени процестердегі үйсін тайпаларының орны мен рөлі
12. Ежелгі түркілер. Батыс Түрік қағанаты
13. Қазақстанның этномәдени процестеріндегі ежелгі түркі тайпаларының қалалық мәдениеті
14. Ұлы Жібек жолындағы ортағасырлық қалалардың мәдениеті
15. Ортағасырлық Қазақстанның этномәдени процестеріндегі дін

Әдебиет:

Негізгі:

1. Байпаков К.М., Таймагамбетов Ж.К. Археология Казахстана. Уч.пос. Алматы., 2006
2. Исмагулов О.И. Население Казахстана от эпохи бронзы до современности. А-А., 1970
3. Байпаков К.М. Великий шелковый путь на территории Казахстана. Алматы., 2007
4. Байпаков К.М. Средневековые города Казахстана на Великом Шелковом пути.

Алматы.,1998

5. Акишев К.А., Кушаев Г.А. Древняя культура саков и усуней долины р. Или. Алма-Ата., 1963.

6. Аманжолов А.С. История и теория древнетюркского письма. А., 2003.

7. Ахинжанов С.М. Кыпчаки в истории средневекового Казахстана. А., 1989.

Қосымша:

1. Байпаков К.М. Средневековая городская культура Южного Казахстана и Семиречья. А., 1986.

2. Гуцалов С.Ю. Древние кочевники Южного Приуралья УП-1 вв. до н.э. Уральск., 2004.

3. Досымбаева А.М. Западный Тюркский каганат. Культурное наследие Казахской степи. А., 2006.

4. Гумилев Л.Н. Древние тюрки. М., 1967

5. Боровкова Л.А. Кушанское царство (по древним китайским источникам). М., 2005.

Зерттеушілік инфрақұрылымы

1. А.Х. Марғұлан атындағы археология институты

2. Ә.Қастееватындағы өнер музейі

3. Орталық мемлекеттік музей

4. Ш.Ш. Уәлиханов атындағы тарих және этнография институты

Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы

1. ҚРҰлттық кітапхана. <https://nlrk.kz/index.php?lang=kz>

2. <https://elibrary.kaznu.kz/kk/>

3. eLIBRARY.RU

4. АрхивжурналовРАН

5. [Электронная библиотека «ЛитРес»](http://Электроннаябиблиотека«ЛитРес»)

Интернет-ресурстар

[www.http://csmrk.kz](http://www.csmrk.kz)

<http://muzey.kz>

<http://www.museum.ru>[http://](http://www.rusmuseum.ru)

www.rusmuseum.ru

«7M02219-Археология»

білім беру бағдарламасы бойынша «Ежелгі және ортағасырлардағы Қазақстандағы этномәдени үдерістер» пәнінен емтихан қабылдау нұсқаулығы

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	«Өте жақсы» деген баға Ежелгі және ортағасырлардағы Қазақстандағы орын алған этномәдени үдерістер мәселесі мен оның ерекшеліктері мен сипатына көңіл бөлінеді, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық ашылуы	«Жақсы» деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, діни мәдениеттер мен құбылыстардың ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	«Қанағаттанарлық» деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Ежелгі және ортағасырлардағы Қазақстандағы этномәдени үдерістеріне қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған	Оқу тапсырмасын	Тұжырымдамалық	Негізделген ғылыми	Тапсырма өрескел	Тапсырма

<p>әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі</p>	<p>толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Археологиялық және архитектуралық терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.</p>	<p>материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.</p>	<p>ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.</p>	<p>қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.</p>	<p>орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.</p>
---	---	---	---	--	---

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл, оның ішінде бірінші сұраққа – 30 балл, екінші сұраққа-30 балл, үшінші сұраққа - 40 балл.